

Ασυνόδευτος ανήλικος ο οποίος ενηλικιώνεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής ασύλου διατηρεί το δικαίωμά του στην οικογενειακή επανένωση

Τέτοια αίτηση οικογενειακής επανενώσεως πρέπει, πάντως, να υποβάλλεται εντός ευλόγου προθεσμίας, καταρχήν εντός τριμήνου από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε ότι ο ενδιαφερόμενος ανήλικος έχει την ιδιότητα του πρόσφυγα

Ανήλικη υπήκοος Ερυθραίας, η οποία αφίχθη ασυνόδευτη στις Κάτω Χώρες, κατέθεσε αίτηση παροχής ασύλου στις 26 Φεβρουαρίου 2014. Στις 2 Ιουνίου 2014 ενηλικιώθηκε. Στις 21 Οκτωβρίου 2014, ο Ολλανδός αρμόδιος υφυπουργός της χορήγησε άδεια διαμονής λόγω ασύλου, πενταετούς διάρκειας, με αναδρομική ισχύ από της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως παροχής ασύλου. Στις 23 Δεκεμβρίου 2014, μια ολλανδική οργάνωση που μεριμνά για τους πρόσφυγες (VluchtelingenWerk Midden-Nederland) κατέθεσε αίτηση χορηγήσεως άδειας προσωρινής διαμονής για τους γονείς της ως άνω ενδιαφερομένης ανήλικης (τον A και την S), καθώς και για τους τρεις ανήλικους αδελφούς της, βάσει της οικογενειακής επανενώσεως με ασυνόδευτο ανήλικο. Με απόφαση της 27ης Μαΐου 2015, ο υφυπουργός απέρριψε την αίτηση αυτή για τον λόγο ότι, κατά τον χρόνο καταθέσεώς της, η κόρη των A και S ήταν ενήλικη.

Οι A και S αμφισβητούν την απορριπτική απόφαση αυτή. Φρονούν ότι για να χαρακτηριστεί πρόσωπο ως «ασυνόδευτος ανήλικος», κατά την έννοια της οδηγίας της Ένωσης περί οικογενειακής επανενώσεως¹, καθοριστικής σημασίας είναι η ημερομηνία εισόδου του ενδιαφερομένου στο οικείο κράτος μέλος. Αντιθέτως, κατά τον υφυπουργό, καθοριστικής σημασίας συναφώς είναι η ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως.

Το rechtbank Den Haag (πρωτοδικείο Χάγης, Κάτω Χώρες), το οποίο πρέπει να αποφανθεί επί της υποθέσεως, υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Στην απόφασή του που εκδόθηκε σήμερα, το Δικαστήριο χαρακτηρίζει ως «ανηλικούς» τους υπηκόους τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς **οι οποίοι είναι ηλικίας μικρότερης των 18 ετών κατά την είσοδό τους στο έδαφος κράτους μέλους και κατά τον χρόνο καταθέσεως της αιτήσεώς τους παροχής ασύλου εντός του κράτους αυτού** και οι οποίοι, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής ασύλου, ενηλικιώνονται και υπάγονται, εν συνεχεία, στο καθεστώς του πρόσφυγα.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει συναφώς ότι η οδηγία προβλέπει στην περίπτωση των προσφύγων ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος στην οικογενειακή επανένωση, καθόσον η περίπτωσή τους χρήζει ιδιαίτερης προσοχής εξαιτίας των λόγων οι οποίοι τους ανάγκασαν να εγκαταλείψουν τη χώρα τους και οι οποίοι τους εμποδίζουν να διάγουν, στη χώρα αυτή, κανονικό οικογενειακό βίο. Ειδικότερα, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι πρόσφυγες έχουν δικαίωμα οικογενειακής επανενώσεως μη υποκείμενο σε περιθώριο εκτιμήσεως εκ μέρους των κρατών μελών.

Επιπλέον, μολονότι η οδηγία δεν καθορίζει ρητώς το χρονικό σημείο έως το οποίο ένας πρόσφυγας πρέπει να είναι ανήλικος προκειμένου να απολαύει του ειδικού δικαιώματος στην

¹ Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (ΕΕ 2003, L 251, σ. 12)..

οικογενειακή επανένωση², το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο καθορισμός του χρονικού αυτού σημείου δεν μπορεί να καταλείπεται στην εκτίμηση κάθε κράτους μέλους.

Όσον αφορά ειδικότερα το ζήτημα ποιο είναι, εν τέλει, το χρονικό σημείο κατά το οποίο πρέπει να εκτιμάται η ηλικία ενός πρόσφυγα προκειμένου να μπορεί αυτός να χαρακτηριστεί ως ανήλικος και να μπορεί, επομένως, να απολαύει του ειδικού δικαιώματος στην οικογενειακή επανένωση, το Δικαστήριο εξετάζει το γράμμα, τη δομή και τον σκοπό της οδηγίας, λαμβανομένων υπόψη του νομοθετικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η οδηγία αυτή και των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.

Κατά το Δικαστήριο, το ενδεχόμενο να εξαρτάται το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η αρμόδια εθνική αρχή εκδίδει επισήμως την απόφαση με την οποία αναγνωρίζεται ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει την ιδιότητα του πρόσφυγα και, ως εκ τούτου, από την κατά το μάλλον ή ήττον μεγάλη ταχύτητα με την οποία εξετάζει η αρχή αυτή την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, θα έθετε εν αμφιβόλω την πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος επανένωσης. Τούτο θα αντέβαινε όχι μόνον στον σκοπό της οδηγίας, ο οποίος συνίσταται στο να καταστεί ευχερέστερη η οικογενειακή επανένωση και να παρασχεθεί, συναφώς, ιδιαίτερη προστασία στους πρόσφυγες (ιδίως δε στους ασυνόδευτους ανηλίκους), αλλά και στις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της ασφάλειας δικαίου. Πράγματι, η ερμηνεία αυτή θα είχε ως συνέπεια δύο ασυνόδετοι ανήλικοι πρόσφυγες της ίδιας ηλικίας που υποβάλλουν ταυτόχρονα αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας να τυγχάνουν ενδεχομένως διαφορετικής αντιμετώπισης αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εξετάσεως των αιτήσεων αυτών. Επιπλέον, η ερμηνεία αυτή θα είχε ως συνέπεια να καθιστά εντελώς απρόβλεπτο για τον ασυνόδευτο ανήλικο που έχει υποβάλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας το να γνωρίζει αν θα του αναγνωρισθεί το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση με τους γονείς του, στοιχείο δυνάμενο να θίξει την ασφάλεια δικαίου.

Αντιθέτως, το να γίνει δεκτό ότι καθοριστικής σημασίας είναι η ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας καθιστά δυνατή τη διασφάλιση πανομοιότυπης και προβλέψιμης μεταχειρίσεως όλων των αιτούντων που ευρίσκονται, από χρονικής απόψεως, σε ίδια κατάσταση, έτσι ώστε η ευδοκίμηση της αιτήσεως οικογενειακής επανένωσης να εξαρτάται κυρίως από περιστάσεις σχετικές με τον αιτούντα και όχι με τη διοίκηση (όπως είναι η χρονική διάρκεια εξετάσεως της αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας ή της αιτήσεως οικογενειακής επανένωσης).

Το Δικαστήριο διευκρινίζει, πάντως, ότι, σε τέτοια περίπτωση, η αίτηση οικογενειακής επανένωσης πρέπει να κατατίθεται εντός ευλόγου προθεσμίας, συγκεκριμένα δε, καταρχήν, εντός τριμήνου από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα στον ενδιαφερόμενο ανήλικο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

² Άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας.